

Gemeenteraad van Ridderkerk
p/a griffie

Uw brief van:	-	Ons kenmerk:	645283
Uw kenmerk:	-	Contact:	J. Rombouts
Bijlage(n):	-	Doorkiesnummer:	698320
		E-mailadres:	j.rombouts@ridderkerk.nl
		Datum:	2 december 2022

Betreft: Uitvoering warmtevisie Ridderkerk

Geachte raadsleden,

Op 10 december 2020 is de warmtevisie Ridderkerk vastgesteld. De warmtevisie is een eerste onderzoek dat inzicht geeft in de kansen en mogelijkheden voor een aardgasvrij Ridderkerk in 2050. Zoals ook in het raadsvoorstel staat, gaf het een richting, maar geen eindbeeld over hoe de warmtevoorziening in Ridderkerk in 2050 eruit komt te zien en in welk tempo dit gebeurt. Het is vooral een dynamisch document wat minimaal eens in de vijf jaar wordt herzien.

De urgentie van de warmtetransitie gaat onverminderd door en de planvorming in de gemeente ook. Na verschillende (lokale en regionale) onderzoeken en gelet op ontwikkelingen in de energiemarkt komen we tot de conclusie dat we de koers van de inzet op het aansluiten op een regionaal warmtenet niet uit het oog verliezen, maar een belangrijkere focus gaan leggen op lokale troefkaarten zoals:

- de realisatie van een lokaal collectief warmtenet met als bron aquathermie;
- de individuele all electric variant met (hybride) warmtepompen in woningen;
- aansluiting op warmtenet via Drechtsteden.

De warmtevisie Ridderkerk 2020

De regionale energie strategie 1.0 (RES 1.0), vastgesteld door uw gemeenteraad in juni 2021, stelt dat er veel potentieel is aan aanbod en vraag van warmte in de regio. In de RES 1.0 wordt - net als in de lokale warmtevisie Ridderkerk - geconcludeerd dat voor een substantieel deel van de gebouwde omgeving een collectieve warmteoplossing, zoals een warmtenet, het meest geschikte en het goedkoopste alternatief is voor aardgas.

De warmteketen is echter geen theoretische markt, maar een keten van bestaande (markt)partijen met bestaande belangen en proposities. De basisconclusies blijven overeind, maar toch staan meer en meer lichten niet meer op groen voor een collectieve warmteoplossing door de volgende belangrijke ontwikkelingen:

- De gemeente Rotterdam heeft in 2021 aangegeven dat Beverwaard, de naastgelegen wijk, niet voor 2030 start met een gebiedsgerichte aanpak naar duurzame warmte. Hierdoor zijn de kansen voor Bolnes om aan te sluiten op het regionale warmtenet verslechterd.

- De opschaling van de warmte-infrastructuur in Nederland verloopt traag door onder andere een onrendabele top voor de aansluiting van woningen op een warmtenet en het besluit (d.d. oktober 2022) dat gemeenten vanaf 2025 eigenaar moeten worden van warmtenetten. Naar aanleiding van dit besluit kondigde Vattenfall¹, vanwege het besluit van het kabinet, zelfs aan te stoppen met het ontwikkelen van nieuwe warmtenetten en bestaande netten worden voorlopig niet uitgebreid. Op 7 oktober jl. heeft Vattenfall het Warmtebedrijf Rotterdam overgenomen².
- De RES 1.0 concludeert dat het regionale warmtenet verder wordt uitgebreid. Verschillende regionale onderzoeken over de uitbreiding van dit warmtenet geven voor Ridderkerk echter geen perspectief op de korte of middellange termijn vanwege de afstand tussen de bestaande transportleidingen en Ridderkerk in vergelijking met de warmtevraag in Ridderkerk, zoals het onderzoek van Gasunie³.
- Marktpartijen geen onderzoek en toenadering hebben gezocht in het gezamenlijk realiseren van een warmtenet in onze gemeente.

Ridderkerk pakt haar rol

Vanuit het Klimaatakkoord heeft het Rijk de regie van de warmtetransitie bij gemeenten neergelegd. De opdracht was om een Transitievisie Warmte op te stellen en deze vervolgens uit te werken naar Wijkuitvoeringsplannen. De gemeente Ridderkerk heeft deze opdracht voortvarend opgepakt. De warmtevisie is eind 2020 vastgesteld. En vervolgens is gewerkt naar een aanpak voor de startwijk Bolnes. In januari 2022 is daartoe een *Basisdocument warmte voor Bolnes* gepresenteerd aan uw gemeenteraad.

Een vervolgschets van onze praktijk: concept keuzes en wijkuitvoeringsplan

Als opvolging van de warmtevisie en het basisdocument is voor de startwijk Bolnes een proces- en projectaanpak gestart om zo met de stakeholders en inwoners aan de slag te gaan en toe te werken naar een gedragen keuze voor een alternatief voor aardgas. Daarbij zijn twee sporen van belang: het betrekken van de omgeving en het verdiepen van de technische opties. Beide sporen werken toe naar concept keuzes die we in het 2^e kwartaal van 2023 aan u zullen voorleggen. We koersen op een wijkuitvoeringsplan dat eind 2023 gereed is.

Inwoners, gebruikers, maatschappelijke organisaties en bedrijven hebben echter nu behoefte aan duidelijkheid. Momenteel ontbreekt die nog op veel plekken in het land. Wat wordt er van mij gevraagd? Waarop kan ik mijn investeringsbeslissingen nemen? Onzekerheid over de te zetten stappen, de alternatieven voor aardgas en de vraag welke plannen van de gemeente hoe en wanneer worden uitgevoerd. Het is belangrijk om die onzekerheid waar mogelijk weg te nemen door heldere informatie te verstrekken over wat men kan doen. Men wil weten waar men aan toe is en goed geïnformeerd worden. Dat vraagt om eenduidige en toegankelijke informatie. Een deel van de informatie is beschikbaar, maar de plannen zijn nog niet concreet uitgewerkt en vastgesteld.

We vinden het echter belangrijk om inwoners duidelijkheid te geven wat ze kunnen doen. De kernboodschap is dat ieder zijn / haar woning aardgasvrij ready kan maken (let op gedrag, pas installaties aan, isoleer de woning). En schaf een (hybride) warmtepomp aan als de cv-ketel vervangen moet worden en de wijk binnen 10 jaar niet op een aardgasvrij alternatief overstapt. Dit laatste is in lijn met het *Nationale beleidsprogramma Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving*. Ook met de aankondiging van het Rijk dat in 2026 bij vervanging van de Cv-ketel de hybride warmtepomp als norm geldt, is dit een logische vraag.

¹ <https://nos.nl/artikel/2449106-kabinet-wil-warmtenetten-in-publieke-handen-brengen>

² <https://groep.vattenfall.com/nl/newsroom/persbericht/2022/vattenfall-bekrachtigt-overname-warmtebedrijf-rotterdam>

³ <https://www.gasunie.nl/nieuws/onderzoek-integraal-warmtetransportsysteem-zuid-holland>

Daarbij continueren we onze onderzoeken naar de realisatie van een collectief warmtenet voor op de langere termijn met als bron aquathermie en/of aansluiting op het warmtenet van Rotterdam of de Drechtsteden. In de tussentijd nemen we in onze kernboodschap mee dat de aanschaf van een (hybride) warmtepomp een geschikte tussenstap is indien de woning daarvoor geschikt is.

In het 2^e kwartaal van 2023 zullen we concept keuzes voorleggen welke onder andere inzicht geven in:

- Hoeverre individuele all-electric oplossingen in Ridderkerk relevant zijn voor een aardgasvrij Ridderkerk.
- De haalbaarheid van een collectief warmtenet.
- Quicksan impact infrastructuur ondergrond.
- Impact elektriciteitsnet Stedin.
- Ecologie onderzoek (start 2023).

Tot slot, een belangrijke voorwaarde om de doelen te behalen is betaalbaarheid. Hiervoor zijn (Rijks)financieringsmogelijkheden onontbeerlijk. Deze zijn er meer en meer aanwezig, zoals de ISDE subsidie, welke dit jaar is verhoogd. En bijvoorbeeld het nationale warmtefonds, waarmee men sinds november 2022 rentevrij een energiebespaarlening kan aanvragen bij een gezamenlijk inkopen van maximaal € 45.014. Ook hebben we altijd ingezet op lokale regelingen, zoals met de stimuleringslening Duurzaamheid, het nieuwe steunpakket voor maatschappelijke organisaties en onze inzet om De Gemeentelijke VerduurzamingsRegeling (GVR) te gaan implementeren. Dit om de betaalbaarheid van het nemen van maatregelen meer en meer te kunnen gaan waarborgen.

In de eerste helft van 2023 willen we graag in gesprek met uw commissie over de klimaataanpak, waaronder de warmtetransitie. In overleg met uw griffier is hiervoor een commissiebijeenkomst gepland op dinsdag 7 februari 2023.

We vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris

de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema

